

dende, at fordi man i et enkelt Tilfælde som dette beslutter sig til at gaa den Vej, som jeg har antydet, derfor vil man ikke forlade det store Reformforslag. Jeg fastholder dette, og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) vil om et Dieblisk faae det at se. Grunden, hvorfor jeg stiller mig saaledes, er den, at det efter min Formening ikke vil skade den store Sag, om vi lade dette lille Lovforslag gaa paa den Maade, jeg har antydet, og jeg veed ikke, om det ærede Medlem har lagt Mærke til, hvad jeg før sagde, at jeg i dette Punkt vilde samstemme med det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller) i, at det lille Lovforslag maa staa som Reserue i et Udvalg, indtil den anden Sags Skjebne er afgjort. Naar det sker, tror jeg ikke, vi ville skade den store Sag. — I Dvrigt var der en Ytring af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, som jeg før glemte at omtale, men som jeg dog vil bede det ærede Medlem at modificere eller dog ikke strengt fastholde lige overfor Alle. Han sagde nemlig, at de, der stemte for dette Lovforslags Fremme, viste sig saaledes, at man kunde nære Tvivl om deres Frihedskjærlighed i det Hele. (Berg: Det har jeg aldrig sagt). Jeg skrev det op, og saavidt jeg forstod ham, sagde han det, men det glæder mig nu at høre, at jeg har taget feil. Jeg tror for mit Bedkommende at kunne sige, at efter, at jeg nu i saa lang Tid har havt Sæde her i Salen, skal det, at jeg følger den Fremgangsmaade, jeg har antydet, ikke kunne bevise, at jeg ikke har Kjærlighed til Friheden.

**Th. Nielsen:** Det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Kosfod) kan jeg ikke forstaa, thi ved de andre Forhandlinger og i sit tidligere Foredrag har han tydeligt nok lagt Bægt paa, at det, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Forening med andre Medlemmer havde foreslaet, i Grunden var Intet, ja, vel beset, en Indskrænkning. I Dag syntes han dog i sit sidste Foredrag at indrømme, at det omtalte Lovforslag indeholder høie og gode Tanker og store Krav, men der var ikke mindste Haab om at faae disse store Krav

gjennemførte. Den Modsigelse forstaar jeg ikke. Det ærede Medlem har vistnok Ret i sin sidste Ytring, at det er en stor Udvidelse af Valgretten, som der er Tale om — derom synes Alle være enige —, men han siger endvidere, at der er den Forskjel paa ham og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, at medens han aldrig giver sig ind i en haabløs Kamp, saa har derimod det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds en sær Lyst til at give sig ind i en saadan haabløs Kamp, og han syntes at lade sig forlyde med, at han nok i og for sig kunde ønske Lovforslagets Vedtagelse, men havde kun den Indvending, at det var en haabløs Kamp at give sig ind i. Det forekommer mig ellers at være Tilfældet, at hvad man gjerne ønsker, tror man ogsaa, kan lade sig gennemføre. Duffer man virkelig en Ting for Alvor, saa har man ikke alle disse Betænkkeligheder; saa siger man: Det er muligt, at Landstinget iaar lægger dette Lovforslag til Side, men der kommer et Aar igjen, og vi have den faste Fortrøstning, at hvad der give sig tilkjende som en bestemt Folkevillie og har Sandhed i sig, skal nok til sidst seire. Det forekommer mig saaledes, at hans Stilling i denne Sag har været noget aparte, om jeg maa bruge det Udtryk. — Den høitagtede Minister kom i Dag tilbage til denne gamle Paastand, at de, der have de største Byrder, ogsaa skulde have den største Ret. Det er en Sætning, der jo er gjentagen saa ofte; men saa ofte den gjentages, skal jeg, hvis ingen Anden vil paatage sig det, ikke blive træt af at sige, at Byrder og Afgifter ere to Ting. Det er sandt, at der er Nogle, der have de største Afgifter, men er det ogsaa sandt, at de samme Folk have de største Byrder? Det er muligt, at den, der svarer 1 Mk., har den største Byrde; det er Noget, der kommer an paa, i hvilket Forhold Byrden staar til hans Indtægter. I Dvrigt er jeg ikke oplagt til at betragte Kommunen som et Interessentskab. Pengene ere Midlet, men ikke Maalet; Opdragelsen er det kommunale Maal, det er Statens Maal, det er Kristendommens Maal, og det er Kirkens Maal, og er dette sandt, saa kommer jeg til at betragte